

Fractieflits

December 2019 - Jaaroverzicht

Jaargang 16
Nummer 1

Op de valreep van het oude jaar ontvangt u hierbij de Fractieflits van de CDA-fractie in Provinciale Staten van Flevoland. 2019 is een druk, enerverend maar bijzonder boeiend politiek jaar geweest. Een jaar van verkiezingen, een heel nieuwe samenstelling van Provinciale Staten, collegevorming, en natuurlijk de belangrijke politieke items van het jaar: de ziekenhuizen, de Oostvaardersplassen, Lelystad Airport, de energietransitie en de stikstof. U leest er over in deze speciale editie van onze Fractieflits. In 2020 hopen we opnieuw op een goede en vruchtbare samenwerking met alle partijen in Flevoland (zowel binnen als buiten Provinciale Staten) en natuurlijk met alle burgers, bedrijven en instellingen in onze provincie!

Chris Schotman
Fractievoorzitter CDA Flevoland

JANUARI

Jan Nico Appelman lijsttrekker voor Provinciale Staten

Het (verkiezings)jaar 2019 begon met [de kandidatenlijst voor de Provinciale Statenverkiezingen](#) van maart. Gedeputeerde Jan Nico Appelman werd gekozen tot lijsttrekker. Maarten Hofstra was aangewezen als lijsttrekker bij de verkiezingen voor het Waterschap Zuiderzeeland.

Jan Nico volgde Marianne Luyer op als lijsttrekker, die in maart na 12 jaar uit Provinciale Staten vertrok. Zij werd kandidaat voor de Eerste Kamer, maar zij viel na de verkiezingen net buiten de boot.

Het verkiezingsprogramma voor 2019 had als titel [Samen Flevoland](#). "Dat is een van onze belangrijkste uitgangspunten: alleen met elkáár kunnen we de kansen en uitdagingen aan waar we in Flevoland mee te maken hebben. Het CDA zoekt de verbinding met anderen. De komende vier jaar wil ik die uitgangspunten blijven uitdragen," zei Jan Nico bij zijn verkiezing tot lijsttrekker.

"Daarbij gaat het bij ons niet alleen om de zaken die je als provincie moet doen, maar we zullen ook zéker van ons laten horen als het gaat om de sociale agenda," voegde hij er aan toe.

Op de kandidatenlijst werd Appelman gevolgd door fractievoorzitter Chris Schotman uit Dronten op nummer 2, oud-wethouder van Noordoostpolder Hennie Bogaards op 3, Statenlid Johan van Slooten uit Urk op 4, Zeewoldenaar Wim Klink op nummer 5 en burger-Statenlid René Claessens uit Almere op nummer 6.

FEBRUARI

In februari besloot een meerderheid van het Europees Parlement de pulskorvisserij te verbieden. Een gevoelige klap voor de Urker visserijsector, die dankzij deze duurzame vismethode veel kon besparen op brandstof. CDA-leider Sybrand Buma en Kamerlid Jaco Geurts gingen kort na het besluit met de vissers op Urk in gesprek.

"Bij onze kinderen is het enthousiasme weg", was de trieste constatering van een Urker visser tijdens het bezoek. "Terwijl we de wetenschap aan onze zijde hebben, en we op

milieugebied een voorbeeldsector zijn, wordt alles zomaar van tafel geveegd". Zo reageerde hij op het besluit van de EU om de pulskorvisserij te verbieden.

Buma en Geurts waren naar Urk gekomen om bijgepraat te worden over de gevolgen van het verbod, maar ook over de toekomst: is er nog hoop voor de Urker visserijsector? Hoop is er nog wel, maar veel minder uitbundig dan in de afgelopen jaren, toen het eindelijk weer beter ging met de visserij. Door duurzaam te gaan vissen - pulskor bespaart ongeveer de helft aan brandstof - gingen de onkosten ook flink omlaag. Gevolg: er werden betere bedrijfsresultaten geboekt.

Buma en Geurts deelden het onbegrip bij de vissers en de vakorganisaties over het pulsverbod. "Nederland zit qua innovatie juist op het goede spoor," zei Buma. "Als dat je dan wordt afgenomen, is ongelooflijk zuur en onterecht. Je zou juist denken dat je op deze duurzame weg verder zou moeten gaan."

'Klein milieclubje'
Kamerlid Geurts, die visserij in z'n portefeuille heeft, herhaalde nog maar eens de stevige woorden die hij onlangs in de Kamer uitte in het pulskordebate: "De Fransen hebben de zaak bedonderd met hun verhalen over de puls. Ze hebben

geluisterd naar een klein milieclubje (**Bloom**) dat inmiddels heeft toegegeven zich niet op wetenschap te baseren."

Duurzaamheid

De oplossing werd tijdens het bezoek niet gevonden. Maar de vissers geven zich niet zomaar gewonnen. "Ik voel me een Europese visserman," zei één van hen. "Ik was vroeger helemaal niet zo voor duurzaamheid, nu wel. Ik ben niet voor CO2-woorden, maar CO2-daden."

MAART

Maart was de maand van de Provinciale Statenverkiezingen. Helaas bereikten we daarmee niet het resultaat waar we op gehoopt hadden. Het CDA ging terug van 5 naar 3 zetels, ondanks een inspirerend campagnebezoek van Wopke Hoekstra aan Almere op de zaterdag voor de verkiezingen. De verkiezingsuitslag kreeg nog een staartje: op verzoek van het CDA werd overgegaan tot een hertelling van alle stemmen.

De Top Flevodeal: dat cadeau kreeg minister Wopke Hoekstra van CDA Flevoland toen hij in Almere was om te helpen flyeren. In het Stadshart ontmoette hij verschillende Almeeders om een praatje te maken.

Wat is de Top Flevodeal?

- Werk voor iedereen
- Goed wonen van jong tot oud
- Bereikbare zorg in een gezonde leefomgeving
- Goed onderwijs

De Lelylijn: Het juiste spoor of toekomstmuziek?

Het hele jaar werd gesproken over de Lelylijn: de spoorlijn die Almere en Lelystad moet verbinden met het noorden via de Noordoostpolder. Een langgekoesterde wens, maar komt 'ie ooit uit? In maart werd in Emmeloord een symposium gehouden, mede georganiseerd door CDA Noordoostpolder.

Het symposium in Emmeloord over de Lelylijn was een groot succes. Ruim 300 belangstellenden kwamen luisteren naar deskundigen en politici over nut en noodzaak van deze spoorlijn die via de Noordoostpolder naar het noorden zou moeten gaan rijden. De vraag of hij ook daadwérkelijk gaat rijden werd voorsnog niet beantwoord.

De missie is om een nieuwe spoorverbinding tussen het Noorden en de Randstad op de politieke agenda te zetten, met als uiteindelijke doel de aanleg van de spoorlijn die Lelystad en Groningen met elkaar verbinden via in elk geval de stations Emmeloord, Heerenveen en Drachten.

Het gaat daarbij niet alleen om een snelle(re) verbinding tussen Randstad en Noorden, maar ook om de positieve economische en sociale gevolgen van een dergelijke lijn: voor Noordoostpolder, bijvoorbeeld, zou het kunnen betekenen dat het gebied aantrekkelijker wordt voor mensen uit de Randstad of Almere om er te gaan wonen. Een positief effect voor een gemeente die nu wordt bedreigd door krimp.

Bruggen slaan

Tijdens het symposium sprak onder meer CDA-Kamerlid Maurits von Martels, De meeste handen op elkaar kreeg hoogleraar stedenbouwkunde en mobiliteit-expert Rob van der Bijl. In een mooi betoog vertelde hij dat hij groot voorstander is van de Lelylijn. Een spoorverbinding is méér dan een verbinding tussen het ene en het andere gebied, zei hij. Het gaat volgens hem ook om een brug te slaan tussen "welvoorzien steden en het platteland met nauwelijks toegang tot zulke voorzieningen".

Impuls

Hoewel nog heel veel haken en ogen zitten aan de daadwerkelijke realisatie van de Lelylijn, blijven de initiatiefnemers optimistisch en hoopvol. "Ons gebied zal een economische impuls krijgen. Bedrijven zoeken naar een locatie waar goed geschoold personeel zonder auto óók kan komen. Ook het milieu zal ontlast worden door een goede spoorlijn door onze gemeente en wegen minder belast worden. Dit is hét moment om iedereen te overtuigen van het nut en de noodzaak van deze lijn. Wij zijn daarin niet de enigen, dat bewijst de belangstelling voor dit symposium wel".

Verkiezingen, hertelling, minder zetels

De verkiezingen voor Provinciale Staten op 20 maart zijn voor het CDA in Flevoland, net als in de rest van Nederland, minder goed verlopen dan we vooraf hadden gedacht. In de dagen na de verkiezingen hielden we nog rekening met een verlies van één zetel, uiteindelijk bleken dat er zelfs twee te zijn.

Het verlies van de tweede zetel werd duidelijk bij de vaststelling van de definitieve uitslag op maandag 25 maart. Bij de verdeling van de laatste restzetel ging het tussen CDA en DENK, waarbij het voordeel de kant van DENK op viel. Wij vonden het verschil in aantal stemmen tussen CDA en DENK echter zó klein, dat we op 27 maart een voorstel hebben ingediend tot hertelling van alle Flevolandse stemmen. Het verschil bedroeg namelijk minimaal tien stemmen op een totaal van 160.000. De hertelling leverde flink wat landelijke aandacht op in de media.

Uiteindelijk bleek bij de vaststelling van [de hertelling op 16 april](#) dat de zetelverdeling ongewijzigd bleef. Het CDA kreeg overigens 13.256 stemmen, zo'n 3500 minder dan vier jaar geleden.

Een dag na de vaststelling van de uitslag zijn de nieuwe Staten geïnstalleerd, inclusief de CDA-Statenleden Jan Nico Appelman, Hennie Bogaards en Chris Schotman.

Coalitie

De nieuwe situatie in de Staten - een grotere versnippering, bijna alle partijen kleiner, het Forum voor Democratie meteen de grootste partij – maakte de vorming van een nieuwe coalitie er niet gemakkelijker op. Ondanks het verlies wilde het CDA een serieuze rol spelen in de coalitievorming en eventueel later in een college. De gesprekken met de andere partijen gingen meteen van start, onder meer met het Forum, maar het zou nog lang duren voordat er een nieuwe coalitie kon aantreden.

JULI

Drie maanden hadden ze ervoor nodig, maar eindelijk was er op 4 juli duidelijkheid: het nieuwe college en het collegeprogramma konden worden gepresenteerd. Nooit eerder hadden de collegeonderhandelingen in Flevoland zó lang geduurd.

Na zo'n drie maanden van onderhandelen was er eindelijk een nieuwe coalitie gevormd in Provinciale Staten. CDA, VVD, GroenLinks, PvdA, CU en D66 presenteerden het coalitieakkoord getiteld "[Ruimte voor de toekomst](#)".

CDA-onderhandelaars Chris Schotman (fractievoorzitter) en Jan Nico Appelman (kandidaat-gedeputeerde) waren blij met het behaalde resultaat. "Er is in de afgelopen jaren veel werk verricht, maar nu stellen we de vraag: Waar vraagt de toekomst om?," zei Schotman, "Dan gaat het om het zoeken van de verbinding met elkaar, zoals het benutten van talent via goede samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven. Verder niet te vergeten de bereikbaarheid van dorpen en steden en de leefbaarheid van kleine kernen."

Energietransitie

Volgens Appelman betekende het akkoord dat Flevoland klaar is voor de grote veranderingen die de komende jaren verwacht worden. "Neem alleen al de energietransitie. Daar is veel nieuwe kennis voor nodig en die willen we gaan ontwikkelen in Flevoland." Het akkoord benadrukte overigens dat die energietransitie vooral haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar moet zijn.

Typisch CDA?

Wat was er nu typisch CDA aan het akkoord? Appelman: "We willen het gebied en z'n inwoners echt aan het woord laten, en met hun ambities aan de slag gaan. Dat is typisch CDA: sámen er iets moois van maken."

De nieuwe coalitie kon rekenen op een meerderheid van één zetel. Dat betekende volgens Schotman dat er goed samengewerkt moest worden met de overige partijen. "Die samenwerking gaan we maximaal opzoeken."

Het nieuwe college van Gedeputeerde Staten werd geïnstalleerd op 10 juli. Jan-Nico Appelman werd namens het CDA (weer) gedeputeerde. Zijn plek in Provinciale Staten werd ingenomen door Johan van Slooten.

Download [hier](#) het complete coalitieakkoord (.pdf-bestand)

AUGUSTUS

Een bijzondere gebeurtenis in augustus: middenin het zomerreces werd Provinciale Staten teruggeroepen voor een extra vergadering, op verzoek van Forum voor Democratie. Aanleiding: de Oostvaardersplassen.

Dat de ingelaste Statenvergadering over de Oostvaardersplassen een bewogen vergadering zou worden, stond voor ons van tevoren al vast. We hadden namelijk al de ervaring van vele commissie- en Statenvergaderingen van de laatste anderhalf jaar over hetzelfde onderwerp, die net zo verliepen. Maar net als zo vaak eerder leidde ook deze vergadering vooral tot een welles-nietesspelletje over de vraag welke partij het 't beste voorheeft met de natuur en met de dieren in het gebied.

Dat we middenin het zomerreces bij elkaar werden geroepen door PvdD, FvD en PVV was nogal uitzonderlijk. Er zou sprake moeten zijn van een spoedsituatie die niet kan wachten. Wij vinden dat het met die spoed wel meeviel, en dat het onderwerp ook via schriftelijke vragen of een bespreking in de eerstvolgende Statenvergadering van september afgedaan had kunnen worden.

Waar ging het ook alweer om?

Door de warmte in juli waren er vragen gerezen over de gezondheid van de konikpaarden in de OVP, met name de paarden die in een afgesloten gedeelte (een vangkraal) stonden totdat ze [op transport gingen naar Wit-Rusland](#) om daar uitgeplaatst te worden (één van de wensen van Provinciale Staten om zo te voorkomen dat ze moesten worden afgeschoten).

Wet

De wet schrijft voor dat bij extreem hoge temperaturen zoals die van eind juli, dieren extra goed moeten worden verzorgd. In het geval van de paarden in de vangkraal was Staatsbosbeheer verantwoordelijk voor de zorg. Uit [onderzoeken en testen](#) was gebleken dat de paarden in goede gezondheid verkeerden en dat extra maatregelen zoals beschutting, niet nodig waren

Vertrouwen

Het CDA begrijpt natuurlijk dat er vragen waren over de condities van de paarden in uitzonderlijke weersomstandigheden. We willen allemaal dat er goed gezorgd wordt voor de

paarden. Dat was de gemeenschappelijke insteek van het debat, maar we verschilden van mening of we de bevoegde instanties voldoende vertrouwden of ze hun werk wel goed deden.

Uiteindelijk is overigens alles goed gekomen met de konikspaarden. Ze zijn later in augustus naar Wit-Rusland uitgeplaatst.

OKTOBER

In het najaar werd duidelijk dat 2019 het jaar van de stikstof zou worden. De uitspraak van de Raad van State in het voorjaar rond de PAS betekende dat heel Nederland, ook Flevoland, met het stikstofprobleem te maken kreeg. Het probleem gold vooral voor de boeren en de bouwers, die dan ook massaal gingen protesteren. Wat was volgens het CDA nu de beste oplossing?

Het CDA Flevoland had begrip voor deze protesten. Het kwam voort uit de jarenlang groeiende regeldruk en het beeld dat alle milieu- en natuurproblemen door de boeren zelf moeten worden opgelost. Wij waren – en blijven - ervan overtuigd dat boeren graag mee willen werken aan de bescherming van natuur en milieu, maar het moet ze natuurlijk wel mogelijk gemaakt worden. Bovendien moeten ze niet de éniën zijn van wie dit soort maatregelen worden verwacht.

Want aanvankelijk leek het haast alsof het (opnieuw) alleen de boeren waren die de schuld én de verantwoordelijkheid voor de oplossing in de schoenen geschoven kregen. Het CDA Flevoland vond dat beeld onterecht. Het stikstofprobleem is een probleem dat we met z'n allen moeten oplossen, niet alleen de boeren. Uiteindelijk bleek het kabinet gevoelig te zijn voor dergelijke opvattingen: latere beleidsregels die in december werden vastgesteld, waren iets soepeler.

Normen

Het doel van al die maatregelen moest zijn: de agrarische sector wil z'n deel leveren, maar het moet dan wel een *fair share* zijn. De sector bleek bereid mee te werken aan een oplossing, ook voor de andere economische sectoren, zodat Nederland niet helemaal plat komt te liggen.

Daarom was en blijft voor ons het belangrijkste: voer het gesprek *met* de boeren en niet *over* de boeren. We blijven in gesprek met alle partijen in de sector, ook in 2020.

NOVEMBER

November was de maand van de begroting voor 2020, het eerste van de nieuwe coalitie. CDA-fractievoorzitter Chris Schotman benadrukte daarbij de toekomst van Flevoland. Hieronder de belangrijkste punten uit haar algemene beschouwingen.

Een begroting gaat over getallen, cijfers, investeringen en risico's. We moeten ons er wel telkens van bewust zijn dat achter deze wereld aan getallen de wereld is waar mensen leven, werken, naar school gaan, zorgen en vrije tijd aangenaam willen doorbrengen: we hebben het over de samenleving.

Het CDA gelooft in de kracht van de samenleving. De gemeenschap waarin mensen samen leven, of dat nu in een dorp, een wijk, een stad of op het platteland is.

Hardware en software

In de begroting staat dat we samen met inwoners, overheden, kennisinstellingen en bedrijven Flevoland mooier willen maken met economische ontwikkelingen, mobiliteit, energie, natuur en duurzaamheid. Net zo belangrijk is het dat we ons ook richten op onderwijs, zorg, gezondheid, cultuur, sport. We zetten ons in voor hardware en software. Het CDA is trots op Flevoland, haar innovatiekracht, de ruimte, de vele vrijwilligers die zich elke dag inzetten om de samenleving leefbaar te houden en natuurlijk haar bijzondere

geschiedenis. Het is goed om af en toe achterom te kijken, onder het motto “wie het verleden niet kent, begrijpt de toekomst niet”.

Openbaar vervoer

Voor de verdere groei van Flevoland is een goed OV-netwerk een voorwaarde. Een goede ontsluiting van de stad Almere en zorgen dat het OV bereikbaar blijft voor de kleinere gemeenten en kernen in onze provincie. De realisatie van de IJmeerlijn zal concreet op de agenda moeten komen omtrent de schaa sprong Almere.

N50

De N50 het lijkt de weg te worden met de meeste verkeersslachtoffers, ook al ligt deze buiten onze provinciegrenzen. Voor het verkeer vanuit Dronten, NOP en Urk is deze verbinding met de A50, A28 en A6 belangrijk. Er moet haast gemaakt worden met de verbreding.

Lelylijn

Ook voor de Lelylijn zijn de ambities in het coalitieakkoord benoemd en vertaald in de begroting. De drie Noordelijke provincies trekken samen op. Uit recente gesprekken met de woordvoerders spoor in de 2e Kamer komt de nadrukkelijke oproep dat de provincies vooral gezamenlijk optrekken en daar hoort Flevoland ook bij.

Landbouw

De landbouw verdient een eerlijke toekomst en in goed overleg met alle partijen moeten we tot oplossingen komen. Ook hier geldt ruimte voor de toekomst en is samenwerking van ondernemers, overheid, onderwijs- en kennisinstellingen essentieel.

Voor het CDA is van belang dat de landbouw economisch rendabel is en bijdraagt aan een duurzame voedselvoorziening met instandhouding van de biodiversiteit.

Tot slot: de uitdagingen waar we voor staan moeten we sámen aangaan, niet tegen over elkaar, maar rekening houden met elkaar. Niet wij en zij, maar [zij aan zij!](#)

Op 25 november kozen de leden van CDA Flevoland [Egge Jan de Jonge](#) (40) uit Zeewolde tot hun nieuwe voorzitter, als opvolger van Leo Caniels. De Jonge, in het dagelijks leven wethouder in Zeewolde, zei de komende tijd te willen gaan werken aan de vernieuwing van het CDA.

Vernieuwing is nodig, vindt De Jonge, omdat er nogal wat op het CDA afkomt de komende jaren. "Met een nieuw en verjongd bestuur moeten we het CDA in Flevoland klaarstomen voor drie jaar verkiezingen op rij vanaf 2021" aldus De Jonge.

De verkiezing vond plaats tijdens een ledenvergadering waar ook landelijk partijvoorzitter Rutger Ploum aanwezig was, als onderdeel van zijn provincietour in die nieuwe functie. "Met een verhaal van hoop, een fris gezicht en een steengoede campagne ben ik er van overtuigd dat het CDA gaat winnen bij de komende verkiezingen," zei hij.

DECEMBER

Ook in 2019 werd in de politiek veel gesproken over de zorg in Flevoland, met name de ziekenhuiszorg in de noordelijke helft van de provincie in de nasleep van het faillissement van de IJsselmeerziekenhuizen, eind 2018. In december 2019 nam de Tweede Kamer een aantal moties aan die weer voor optimisme zorgden.

Op 10 december is er een flink aantal moties aangenomen die de zorg in Flevoland een forse impuls moeten geven. Zo is er een motie van CDA/PvdA unaniem aangenomen voor een gespecialiseerd geboortecentrum in Lelystad, zo nodig met spoedeisende (geboorte)hulp. Dit is niet alleen goed nieuws voor moeders die deze zorg nodig hebben, maar ook voor verloskundigen voor wie het aantrekkelijker wordt om in deze regio aan de slag te gaan.

Tijdspad

Een andere CDA-motie die unaniem werd gesteund ging over het maken van een tijdspad over hoe de uitbreiding van de zorg wordt geregeld, inclusief het bijbehorende geld.

Ook moties van CU, SGP, VVD, PvdA en PVV over de zorg in Flevoland kregen steun. Deze moties gingen onder meer over een permanente ambulance op Urk en over uitbreiding van de spoedpoli in Emmeloord en Lelystad tot 24-uurs poli.

Zorgtafel

De moties zijn vooral bedoeld om handvatten te geven aan de Flevolandse Zorgtafel, die onlangs van start is gegaan. Aan deze 'tafel' zitten alle belangrijke zorgpartijen, waaronder patiëntenorganisaties, gemeenten en verzekeraars. Deze partijen zullen met deze besluiten aan de slag moeten gaan.

'Goed geluisterd'

Het CDA Flevoland is blij dat er in de Tweede Kamer goed geluisterd is naar de geluiden uit Flevoland over de benarde situatie waarin de ziekenhuiszorg terecht is gekomen na het faillissement van de IJsselmeerziekenhuizen. Ons Kamerlid Joba van den Berg verdient daarbij een bijzonder compliment voor haar grote inzet in dit dossier.

De CDA-fractie en gedeputeerde Jan-Nico Appelman wensen iedereen in Flevoland een gezond en gelukkig 2020!